

Hjem > Landdistriktsmidler > 2013 > Større værdi af avl gennem information > Nordiske malke racer har højt avlsmæssigt niveau

Nordiske malke racer har højt avlsmæssigt niveau

Nordisk Holstein, nordiske røde racer og Dansk Jersey har højere niveauer af NTM end andre store kvæglande. NTM Mælkeafgiftsfonden udtrykker den samlede økonomi under nordiske forhold.

v. Anders Fogh, Emma Carlén og Elina Paakala

Avlsmæssig sammenligning af tyrene fra forskellige lande sker gennem Interbull's beregning af internationale avlsværdital. Denne service startede i 1994, og i dag sammenligner Interbull tyrene fra 6 racer og 30 lande for i alt 40 forskellige egenskaber.

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Der er således internationale avlsværdital for de fleste af de egenskaber, der indgår i avlsarbejdet i de nordiske lande. Det betyder dermed, at det er muligt at beregne NTM for udenlandske tyrene.

På grundlag af Interbull's avlsværdital for tyrene fra forskellige lande er det muligt at beregne det genetiske niveau for hvert land. Dette har NAV gjort på basis af internationale avlsværdier beregnet i december 2013.

Nordisk Holstein har bedre funktionelle egenskaber og dermed et højere NTM

Det avlsmæssige niveau for de mest betydende Holstein kvægvægslande (Canada, Tyskland, Frankrig, Holland og USA) er sammenlignet med niveauet for nordiske Holstein i tabel 1. Canada, Tyskland og USA har lavere avlsmæssigt niveau for ydelse end nordisk Holstein. Frankrig og Holland er på niveau med de nordiske lande.

Tabel 1. Avlsmæssigt niveau i Canada, Tyskland, Frankrig, Holland og USA i forhold til niveauet i de nordiske lande. Niveau angives som højere (+ eller + +) eller lavere (- eller - -). Mere info om skalaen i faktaboksen.

	Canada	Tyskland	Frankrig	Holland	USA
Ydelse	-	-			-
Hunlig frugtbarhed	-	-	-	-	-
Fødsel	-	-	-	-	-
Kælvning	-	-	-	-	-
Yversundhed	-	-	-	-	-
Yver	+				+
Malketid					
Temperament	+		+		+
Holdbarhed	-	-	- -	-	-
NTM	- -	- -	-	-	-

Faktaboks: Sådan læser skala i tabellerne

- + + = Over 7 indekseenheder højere avlsmæssigt niveau end de nordiske lande
- + = 3-7 indekseenheder højere avlsmæssigt niveau end de nordiske lande
- Blank = Samme avlsmæssigt niveau som de nordiske lande
- = 3-7 indekseenheder lavere avlsmæssigt niveau end de nordiske lande
- - = Mere end 7 indekseenheder lavere avlsmæssigt niveau end de nordiske lande

Avlsmæssige niveauer for hvert land kan findes på www.landbrugsinfo.dk/Interbull

Resultaterne viser også, at Holstein fra Canada, Tyskland, Frankrig, Holland og til dels USA har lavere avlsmæssigt niveau for funktionelle egenskaber (frugtbarhed, kælvning, fødsel og yversundhed) end de nordiske lande. Holstein fra Canada, Tyskland, Holland og især Frankrig har også lavere avlsmæssigt niveau for holdbarhed. Yver og temperament er på samme eller på et højere niveau for Canada, Tyskland, Frankrig, Holland og USA.

Alle ovennævnte egenskaber vejes sammen i NTM ud fra økonomiske vægte. NTM udtrykker den samlede økonomi under nordiske forhold. Resultaterne viser, at Holstein fra Canada, Tyskland, Frankrig, Holland og USA har lavere avlsmæssigt niveau for NTM end Nordisk Holstein.

NTM for nordisk røde racer er på et højere niveau end Canadisk Ayrshire og NRF

Det største antal røde køer findes i Danmark, Sverige, Finland og Norge. Men der anvendes også canadisk Ayrshire i Norden. I tabel 2 det avlsmæssige niveau af Norsk Rødt Kvæg (NRF) og canadisk Ayrshire sat i forhold til de øvrige nordiske røde racer (RDM, finsk Ayrshire og SRB).

Det er vanskeligt at sammenligne det avlsmæssige niveau for canadisk Ayrshire med de nordiske røde racer, fordi antallet af canadiske tyrene er meget begrænset. Resultaterne antyder dog, at canadisk Ayrshire har et lavere niveau for ydelse, frugtbarhed, malketid, temperament og holdbarhed end de nordiske røde racer. For fødsel og kælvning er det avlsmæssige niveau ens. Yversundheden og især yvereksteriøret er på et højere niveau hos Canadian Ayrshire end hos de nordiske røde racer.

NRF har højere avlsmæssigt niveau for frugtbarhed end de øvrige nordiske røde racer, men lavere niveau for ydelse, yversundhed, kælvning og yver. For fødsel, malketid og temperament er der ingen forskel på det avlsmæssige niveau mellem NRF og de øvrige nordiske lande. NRF deltager ikke i den internationale avlsværdiurdering for holdbarhed.

NTM er betydelig lavere for både canadiske Ayrshire og NRF end for de røde racer i Danmark, Finland og Sverige.

Tabel 2. Avlsmæssigt niveau i Canada og Norge i forhold til niveauet i de nordiske lande. Niveau angives som højere (+ eller + +) eller lavere (- eller - -). Mere info på skalaen i faktaboksen

	Canada	Norge
Ydelse	- -	- -
Hunlig frugtbarhed	-	+
Fødsel		
Kælvning		-
Yversundhed	+	-
Yver	++	- -

Malketid	-	
Temperament	-	
Holdbarhed	-	Ingen Interbull
NTM	--	--

Dansk Jersey har højere avlsmæssigt niveau for alle egenskaberne i NTM

De største Jersey populationer i verden er i Danmark, New Zealand og USA. International avlsværdiurdering for Jersey omfatter ikke så mange egenskaber som for Holstein og de røde racer, og der er således ingen avlsværdiurdering for fødsel, kælvning og temperament - se tabel 3.

Tabel 3. Avlsmæssigt niveau i New Zealand og USA i forhold til niveauet hos Dansk Jersey. Niveau angives som højere (+ eller + +) eller lavere (- eller - -). Mere info på skalaen i faktaboksen.

	New Zealand	USA
Ydelse	- -	-
Hunlig frugtbarhed		-
Fødsel	Ingen Interbull	Ingen Interbull
Kælvning	Ingen Interbull	Ingen Interbull
Yversundhed	Ingen Interbull	- -
Yver	Ingen Interbull	-
Malketid	Ingen Interbull	- -
Temperament	Ingen Interbull	Ingen Interbull
Holdbarhed	- -	- -
NTM	Ingen NTM	- -

New Zealand har ikke internationale avlsværdital for yversundhed, yver og malketid, da de ikke leverer data. New Zealand har lavere avlsmæssigt niveau for ydelse og holdbarhed i forhold til dansk Jersey, mens de er på samme niveau for frugtbarhed. Fordi New Zealand kun har internationale avlsværdital for enkelte egenskaber, beregnes der ikke NTM for New Zealandske tyre.

Amerikansk Jersey har lavere avlsmæssigt niveau for alle egenskaber i forhold til Dansk Jersey. Dette er grunden til, at det genetiske niveau for den samlede økonomi (NTM) er også betydeligt lavere.

Resultater for enkelte tyre for Holstein, røde racer og Jersey fra den seneste Interbull avlsværdiurdering kan findes på www.landbrugsinfo.dk/Interbull.